

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění (63,3 obyvatel na km²), přičemž okres Prachatice má nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy České republiky (36,5 obyvatel na km²).
- V Jihočeském kraji je nadprůměrný podíl obcí s malým počtem obyvatel. Méně než 200 obyvatel mělo v roce 2021 celkem 227 jihočeských obcí, tedy 36,4 % z celkového počtu obcí v kraji.
- Celkem 63,3 % obyvatel kraje žilo ve městech, v obcích do 200 obyvatel žilo jen 4,1 % obyvatel.
- V roce 2020 byl v kraji v souvislosti koronavirovou pandemií zaznamenán po 19 letech úbytek obyvatel. V následujícím roce se díky výraznější migraci, zejména ze zahraničí, počet obyvatel kraje opět zvýšil.
- Přirozená měna v letech 2020 a 2021 byla ovlivněna koronavirovou situací v zemi a její saldo bylo ve výrazných záporných hodnotách.
- Počty zemřelých v kraji se v posledních dvou letech výrazně zvýšily. Vysokou úmrtnost ovlivnila koronavirová pandemie v zemi a snížila se naděje dožití.
- Cizinci (bez azylantů) se v kraji na obyvatelstvu podíleli ze 4 %. Ke konci roku 2021 žilo na území kraje přes 25 tis. cizinců a byl to zatím nejvyšší počet.
- V roce 2021 byl na jihu Čech průměrný věk matky při narození dítěte 30,8 let, prvorodičkám bylo 29,1 let.
- Mimo uzavřené manželství se v Jihočeském kraji narodilo 49,8 % dětí. Podíl dětí narozených mimo uzavřená manželství se meziročně snížil.
- Míra potratovosti byla v kraji v roce 2021 nejnižší v dlouhodobé historii.
- V letech 2020 a 2021 se v kraji sňatečnost snížila, byla do určité míry negativně ovlivněna koronavirovou situací v zemi, kdy se z karanténních důvodů sňatky odkládaly. Rozvodovost byla v kraji nejnižší od roku 1990.
- Průměrný věk obyvatel kraje byl 43,2 let, (ženy 44,4 let; muži 41,8 let). Obyvatelstvo Jihočeského kraje stárne a zvyšuje se tak hodnota indexu stáří. Koncem roku 2021 již na 100 dětí připadalo v kraji 133,6 seniorů.
- Poměr mezi aktivní složkou obyvatelstva a neaktivní (děti a senioři) se stále zvyšuje. Podíl dětské věkové skupiny se zvyšoval během posledních let jen nepatrně, v roce 2021 měl hodnotu 15,9 %. Výrazněji rostly počty seniorů (21,3 %) a naopak se zmenšoval podíl osob v produktivním věku (62,8 %).

Sociální vývoj

- V roce 2021 žilo podle výsledků VŠPS v Jihočeském kraji 540,4 tisíc osob ve věku 15 a více let. Z této kategorie bylo 59,2 % populace ekonomicky aktivních. Z dlouhodobého pohledu přibývalo mezi zaměstnanými osob ve věku 45 až 59 let a nad 60 let.
- Míra ekonomické aktivity v roce 2021 dosáhla hodnoty 59,2 %. U žen byla nižší než u mužů.
- Mezi zaměstnanými dlouhodobě převažovali zaměstnanci, v roce 2021 jejich podíl dosáhl nejvyšší hodnoty. Podíl zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet v čase kolísal.
- Jihočeský kraj měl v roce 2021 v rámci ČR nejnižší obecnou míru nezaměstnanosti. U žen dosahovala vyšších hodnot než u mužů.

- Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadů práce se dle MPSV meziročně snížil, naopak nabídka volných pracovních míst byla nejvyšší od roku 1990.
- Třetina domácností patřila do příjmové skupiny mezi 12 až 15 tisíci Kč. Dle subjektivního názoru uvedla necelá polovina domácností, že s vlastními příjmy vycházela s určitými obtížemi.
- Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji podle výběrového šetření mezd dosáhla 37 715 Kč. Medián mezd činil 33 347 Kč.
- Necelá polovina lékařů v kraji pracovala v nemocnicích. Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře se meziročně snížil. Počet lůžek v nemocnicích se v průběhu posledních let neměnil.
- V letech 2020 a 2021 výrazně přibylo nově hlášených případů pracovní neschopnosti. Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti dosáhlo v roce 2021 nejvyšší hodnoty a tato hodnota se řadila v rámci krajů k těm vyšším.
- Výdaje na dávky nemocenského pojištění zaznamenaly meziroční pokles, největší podíl v roce 2021 tvořila výplata nemocenského. Naopak počet vyplacených dávek státní sociální podpory dosáhl nejnižšího počtu.
- V Jihočeském kraji vzrostl v roce 2021 počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Nejvíce držitelů průkazů OZP bylo ve věku 65 a více let.
- Pandemie koronaviru přerušila trend nárůstu počtu příjemců důchodů. Z jejich celkového počtu pobírala většina osob (83,5 %) starobní důchod, ať už samostatně nebo v souběhu s vdovským případně vdoveckým důchodem.
- Z dlouhodobého pohledu přibývalo v kraji základních škol, tříd i žáků. Nárůst počtu studentů zaznamenaly i střední školy. Naopak vysokoškolských studentů a absolventů v posledních letech ubylo.
- V roce 2021 byl v kraji zaznamenán historicky nejnižší počet trestných činů a jejich celková objasněnost byla v rámci mezikrajského srovnání druhá nejvyšší.
- Vyhlášení nouzového stavu v roce 2020 v souvislosti s pandemií koronaviru vedlo ke snížení dopravní nehodovosti v kraji. Rok 2021 pak přinesl mírné zvýšení počtu dopravních nehod, přesto se jednalo o třetí nejnižší údaj v rámci České republiky.
- Na území Jihočeského kraje se v roce 2021 snížil počet požárů, naopak přímá škoda způsobená požáry meziročně vzrostla.

Ekonomický vývoj

- Do vývoje ekonomiky zasáhla pandemie koronaviru. Regionální HDP ve srovnatelných cenách v roce 2020 ve všech krajích včetně Jihočeského nebyvale poklesl.
- Podíl kraje na celorepublikovém HDP v roce 2020 představoval 4,9 % a byl mezi kraji šestý nejvyšší. V regionálním žebříčku podle HDP na 1 obyvatele se ale kraj zařadil až na deváté místo.
- Ve struktuře hrubé přidané hodnoty se v roce 2020 snížil podíl obchodu, dopravy, ubytování a stravování a odvětví průmyslu a zvýšil se podíl veřejné správy, vzdělávání a zdravotní a sociální péče.
- Tvorba hrubého fixního kapitálu v roce 2020 v kraji poklesla. Míra investic se snížila na 23,4 % a byla druhá nejnižší od roku 2000.

- Kvůli poklesu investičních výdajů se výdaje na výzkum a vývoj v roce 2020 snížily o desetinu. V roce 2020 představoval jejich podíl na regionálním HDP 1,2 % a byl podprůměrný (v ČR 2,0 %).
- Během dvou pandemických let se počet subjektů evidovaných v RES zvyšoval. Subjektů s převažující činností velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel však v obou letech ubylo.
- Sklizeň obilovin, brambor a řepky byla v roce 2021 meziročně nižší. V živočišné výrobě rostla díky vyšší doživnosti výroba mléka a v roce 2021 byl zastaven klesající trend chovu a výroby jatečných prasat.
- Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků a tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v pandemickém roce 2020 klesly. V roce 2021 došlo k oživení a tržby většiny odvětví převýšily rok 2019.
- Spotřeba elektřiny v kraji v roce 2020 stagnovala, přestože v jihočeských domácnostech vzrostla. V roce 2021 spotřeba elektřiny v kraji celkem i v segmentu domácností vzrostla v relativním vyjádření podobně.
- Objem stavebních prací „S“ provedených na území kraje v roce 2021 vzrostl a byl druhý nejvyšší od začátku tisíciletí. Zhruba polovinu z objemu „S“ na území kraje tvořily inženýrské stavby.
- Díky rozsáhlé výstavbě bytových domů byl v roce 2021 počet zahájených bytů nejvyšší a v roce 2019 počet dokončených bytů druhý nejvyšší za posledních 25 let. Pandemie v roce 2020 poněkud zpomalila výstavbu bytů v rodinných domech.
- Pandemie koronaviru ochromila cestovní ruch a zastavila zejména příjezdy cizinců. V letech 2020 a 2021 se v jihočeských HUZ oproti roku 2019 ubytovalo o 37 % hostů méně, počet přenocování klesl o čtvrtinu.

Životní prostředí

- Chráněná území se v Jihočeském kraji rozkládala na více než 2 tis. km², což bylo nejvíce v celé ČR.
- Stále pokračoval trend snižování podílů orné půdy na celkové výměře kraje, zvyšovaly se podíly lesních pozemků a v některých okresech i podíly zastavěných ploch.
- Dlouhodobě se rozšiřovala plocha ekologického zemědělství. V Jihočeském kraji byl největší podíl ekologicky obhospodařované půdy.
- Objem těžby dřeva v roce 2021 v Jihočeském kraji meziročně klesl o čtvrtinu, nejčastější těženou dřevinou byl smrk. Také objem nahodilé těžby v kraji zaznamenal v roce 2021 prudké meziroční snížení.
- V roce 2021 bylo v Jihočeském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu celkem 90,8 % obyvatel. Cena vodného i stočného byla v kraji, i přes zvýšení, stále nižší než celorepublikový průměr.
- Kvalita ovzduší na jihu Čech patří dlouhodobě k nejlepším v České republice.